

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა N39

04.05.2020

საერთო მონაცემები

საქმიანობის დასახელება: ნარჩენების დამუშავების საწარმოს (დღე-ღამეში 100 ტონაზე მეტი არასახიფათო ნარჩენების განთავსება, ნარჩენების აღდგენა, სახიფათო ნარჩენების წინასწარი დამუშავება, 10 ტონაზე მეტი სახიფათო ნარჩენის დროებითი შენახვის ობიექტის მოწყობა; სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების ინსინერაცია; სახიფათო ნარჩენების განთავსება და სახიფათო ნარჩენების ქიმიური დამუშავება) მოწყობის და ექსპლუატაციის პროექტი;

დაგეგმილი საქმიანობის განმახორციელებელი და მისამართი: შპს „რუსთავის ფოლადი“, ქ. რუსთავი, გაგარინის ქ. N12;

დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ქ. რუსთავი, წიდასაყარის მიმდებარე ტერიტორია;

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 19.03.2020;

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „გამა კონსალტინგი“

ძირითადი საპროექტო მონაცემები:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში შპს „რუსთავის ფოლადის“ მიერ წარმოდგენილია ქ. რუსთავში, შპს „რუსთავის ფოლადის“ წიდასაყარის მიმდებარე ტერიტორიაზე ნარჩენების დამუშავების საწარმოს (დღე-ღამეში 100 ტონაზე მეტი არასახიფათო ნარჩენების განთავსება, ნარჩენების აღდგენა, სახიფათო ნარჩენების წინასწარი დამუშავება, 10 ტონაზე მეტი სახიფათო ნარჩენის დროებითი შენახვის ობიექტის მოწყობა; სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების ინსინერაცია; სახიფათო ნარჩენების განთავსება და სახიფათო ნარჩენების ქიმიური დამუშავება) მოწყობისა და ექსპლუატაციის სკოპინგის ანგარიში.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, წიდასა და ჯართის გადამამუშავებელი საამქრო (წიდასაყარი) წარმოადგენს შპს „რუსთავის ფოლადის“ მეტალურგიული ქარხნის ერთ-ერთ სტრუქტურულ ერთეულს, რომელიც განთავსებულია ქ. რუსთავში, გაგარინის ქ. N12-ში. ტერიტორიის საერთო ფართობია 993 051 მ² და წარმოადგენს შპს „რუსთავის ფოლადის“ საკუთრებას (ს.კ. 02.06.01.072). ამჟამად წიდასაყარის ტერიტორიაზე არსებული წიდას რაოდენობა დაახლოებით 8 მლნ. ტონას შეადგენს.

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2019 წლის 15 იანვრის N2-36 ბრძანებით გაცემულია სკრინინგის გადაწყვეტილება შპს „რუსთავის ფოლადის“ ქ. რუსთავში, გაგარინის ქ. N12-ში, რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის მიმდინარე საქმიანობის ტექნოლოგიური ციკლის ცვლილებაზე, რომელშიც აღნიშნულია, რომ ჯართისა და წიდას გადამამუშავებელი უბნის საქმიანობაზე, რომელიც ყოველთვიურად დაახლოებით 130000 ტონამდე წიდას გადაამუშავებს, გარემოზე

ზემოქმედების ნებართვა/ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაცემული არ ყოფილა. აღნიშნულის გათვალისწინებით, ვინაიდან ჯართისა და წიდის გადამამუშავებელი საამქროს საქმიანობა დაწყებული ჰქონდა 2015 წლის პირველ იანვრამდე, გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 47-ე მუხლის პირველი ნაწილის საფუძველზე საქმიანობა საჭიროებდა სამინისტროს მიერ მიმდინარე საქმიანობის გაგრძელების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებას ზემოაღნიშნული მუხლით გათვალისწინებული პროცედურების შესაბამისად. შპს „რუსთავის ფოლადს“ 2019 წლის 1 ივნისამდე სამინისტროსთვის არ მოუმართავს შესაბამისი განცხადებით მიმდინარე საქმიანობის გაგრძელების შესახებ გადაწყვეტილების მისაღებად. კომპანიის მიმდინარე საქმიანობა, დაგეგმილ საქმიანობასთან ერთად განხილულია წარმოდგენილ სკოპინგის ანგარიშში.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, დღეის მდგომარეობით შპს „რუსთავის ფოლადი“ ახორციელებს წიდასაყარზე განთავსებული წიდების გადამამუშავებას და ფოლადსადნობი საამქროს ფოლადის და თუჯის შემცველი ჯართით მომარაგებას. წიდიდან ფოლადისა და თუჯის შემცველი ნედლეულის წარმოების პარალელურად, ტერიტორიაზე მიმდინარეობს წიდების გადამამუშავების შედეგად მიღებული არალითონური ფრაქციების ნაწილის დაგროვება-განთავსება, ხოლო ნაწილის რეალიზაცია სამშენებლო მასალების წარმოებისთვის.

შპს „რუსთავის ფოლადის“ წიდის და ჯართის გადამამუშავებელი საამქრო მდებარეობს ქ. რუსთავში, წიდასაყარის მიმდებარე ტერიტორიაზე და უახლოესი საცხოვრებელი სახლიდან (სოფ. თაზაქენდი) დაშორებულია დაახლოებით 1142 მეტრით. განსახილველი საწარმოო ობიექტიდან უახლოესი დაცული ტერიტორია - გარდაბნის აღკვეთილი, რომელიც ასევე ემთხვევა „ევროპის ველური ბუნების და ბუნებრივი ჰაბიტატების დაცვის შესახებ“ (ბერნის) კონვენციის შესაბამისად შექმნილ „ზურმუხტის ქსელის“ დამტკიცებულ საიტს (გარდაბანი - GE0000019), მდებარეობს 2070 მეტრში. მდ. მტკვარი წიდასაყარის საკადასტრო საზღვრიდან დაშორებულია დაახლოებით 50 მეტრით. საამქროს და მდ. მტკვარს შორის, თითქმის მთელ სიგრძეზე წარმოდგენილია სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებული არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთები.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, წიდისა და ჯართის გადამამუშავებელი საამქრო შედგება შემდეგი უბნებისგან: 1. მექანიკური უზრუნველყოფის უბანი; 2. მექანიზაციის და ტრანსპორტის უბანი; 3. ენერგეტიკული უზრუნველყოფის უბანი; 4. ბრძმედისა და მარტენის წიდის გადამამუშავებელი უბანი; 5. დატვირთვის უბანი. საამქრო მუშაობს სამცვლიან უწყვეტ რეჟიმში, სულ დასაქმებულია დაახლოებით 130 ადამიანი, ხოლო ერთ ცვლაში - 30 ადამიანი. სასმელი წყლით მომარაგება და ასევე სასმელ-სამეურნეო ჩამდინარე წყლების არინება ხორციელდება ქ. რუსთავის წყალმომარაგებისა და საკანალიზაციო ქსელის საშუალებით. საამქროში წარმოქმნილი მუნიციპალური ნარჩენების გატანას ახორციელებს ქ. რუსთავის მერიის შესაბამისი სამსახური. საამქრო უზრუნველყოფილია მისასვლელი გზებით. წიდასაყარის ტერიტორიაზე არ არის წარმოდგენილი ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა და მცენარეული (მათ შორის არც ბალახეული) საფარი.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, მექანიკური უზრუნველყოფის უბანზე, შესაბამისი სამსახური, მონიტორინგს უწევს საამქროში არსებული ტექნოლოგიური დანადგარების გამართულად მუშაობას და საჭიროების შემთხვევაში ახორციელებს მათ სარემონტო

სამუშაოებს. მექანიზაციისა და ტრანსპორტის უბანზე მიმდინარეობს საამქროს კუთვნილი ავტოსატრანსპორტო საშუალებების საწვავით გამართვა (ამ შემთხვევაში დიზელით) და ტექნიკური უზრუნველყოფა. ავტოგასამართი უბანი შედგება ერთი ერთეული 20 მ³ მიწისქვეშა რეზერვუარისგან და ერთი გასამართი სვეტ-წერტილისგან. თვის განმავლობაში, საამქროს ავტომობილების მიერ მოხმარებული საწვავის ხარჯი დაახლოებით 60 ტონას შეადგენს. ავტოსატრანსპორტო საშუალებებიდან ტექნოლოგიურ პროცესებში გამოყენებულია 5 თვითმცლელი, 2 ბულდოზერი, 3 ექსკავატორი, 1 ელექტრო ექსკავატორი და ავტოდამტვირთველები. ენერგეტიკული უზრუნველყოფის უბანი შედგება 6 კვ. ძაბვის 3 დიდი და 3 პატარა ტრანსფორმატორისგან. ტრანსფორმატორების განთავსების უბნები აღჭურვილია ზეთშემკრები სისტემით და ზეთის ავარიული ჟონვის ან დაღვრის შემთხვევაში, აღნიშნული სისტემის საშუალებით წარმოებს დაღვრილი ზეთების შეკრება. რაც შეეხება ზეთების საცავებს, საამქროს ტერიტორიაზე არ არის განთავსებული ტრანსფორმატორების ზეთის მარაგები, ტრანსფორმატორის შეკეთების, მასში არსებული ზეთის შეცვლის ან ზეთის დამატების საჭიროების შემთხვევაში, ტრანსფორმატორი ტექნიკური მომსახურების მიზნით, იგზავნება შპს „რუსთავის ფოლადის“ მეტალურგიულ საწარმოში.

წილისა და ჯართის გადამამუშავებელ საამქროში, მარტენისა და ბრძმედის წილის გადამამუშავება მიმდინარეობს მექანიკური დამამუშავების და მაგნიტური სეპარაციის გზით, გადამამუშავების შემდეგ წიდიდან გამოიყოფა ლითონური მასები, რომელთა შემადგენლობაშიც რკინის შემცველობა 70%-მდეა. აღნიშნული მასები აქტიურად გამოიყენება ფოლადის დნობაში. გარდა ამისა, მარტენის წიდა აქტიურად გამოიყენება გზების მშენებლობაში. რაც შეეხება ბრძმედის წიდას, ბრძმედის პირველი ხარისხის წიდას იყენებენ სამშენებლო ბლოკების დასამზადებლად, კლინკერის წარმოებაში და ასევე, მშენებლობის პროცესში სხვადასხვა დანიშნულებით, ხოლო მეორე ხარისხის, გრანულირებული წიდა გამოიყენება ცემენტის წარმოებაში. საამქროში მარტენის წილის გადამამუშავების შედეგად მიიღება წილის სხვადასხვა ზომის ფრაქცია. საწარმოს წარმადობა თვის განმავლობაში შეადგენს 130 000 ტონა წილის გადამამუშავებას, საიდანაც 100 000 ტონას შეადგენს მარტენის წიდა, ხოლო 30 000 ტონას ბრძმედის წიდა.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, წილისა და ჯართის გადამამუშავებელი საამქროს ტერიტორია ოთხ ნაწილად არის დაყოფილი. ერთ ნაწილში დასაწყობებულია ფოლადის დნობის შედეგად წარმოებული ლითონშემცველი (ფოლადი) წიდა; მეორე ნაწილში - თუჯის დნობის პროცესით წარმოებული ლითონშემცველი (თუჯი) წიდა; მესამე ნაწილში დასაწყობებულია შერეული, მარტენის და ბრძმედის პროცესით წარმოებული (ფოლადისა და თუჯის შემცველი) წიდა, ხოლო მეოთხე ნაწილში განთავსებულია ნაცარსაყრელი. არსებული მდგომარეობით, ბრძმედისა და მარტენის წილის გადამამუშავების მიზნით, საამქროს ტერიტორიაზე ფუნქციონირებს სამი ტექნოლოგიური ხაზი: ე.წ. „დევი-1“; „დევი-2“ და „დევი-3“. საამქროში, ბრძმედის წილის უბანზე ასევე განთავსებულია 2 ერთეული სამსხვრეველა, რომლებიც არ არიან ჩართული ტექნოლოგიურ პროცესებში და სამომავლოდ იგეგმება მათი დემონტაჟი. აღნიშნულ უბანზე სამსხვრეველების ნაცვლად კომპანიას დაგეგმილი აქვს „დევი-1“-ს ანალოგიური დანადგარის - „დევი-4“-ს მოწყობა და ექსპლუატაცია. დაგეგმილი დანადგარის წარმადობა და ასევე ტექნოლოგიური პროცესებიც, „დევი-1“-ს ანალოგიური იქნება.

წილისა და ჯართის გადამამუშავებელი საამქროს პირველ ნაწილში, სადაც განთავსებულია მარტენის პროცესით წარმოებული ლითონშემცველი (ფოლადი) წიდა, ნედლეულის მოპოვება წარმოებს ექსკავატორებით. მოპოვებული ლითონშემცველი ნარჩენები (წიდა) იტვირთება სატვირთოებზე და მიემართება „დევი-1“-ს ტიპის ნედლეულის გადამამუშავებელ დანადგარზე, რომლის წარმადობა 24 სთ-იანი რეჟიმით მუშაობის შემთხვევაში, დღე-ღამეში შეადგენს 4000 ტონას. „დევი-1“-ს ტიპის ნედლეულის გადამამუშავებელი დანადგარი შედგება ნედლეულის ჩასატვირთი ძაბრისებრი ხვიმირასგან, მსხვრევანა მექანიზმისგან, დოლურასგან და გადამამუშავებული ნედლეულის გადამტანი ლენტური ხაზების, მაგნიტური სეპარატორის და დოლური ცხაურებისგან, სადაც ხდება სხვადასხვა ზომის ფრაქციების დაყოფა.

„დევი-1“-ზე მიღებული 300 მმ და მეტი ზომის მაგნიტური ფრაქცია საჭიროებს დამატებით დაქუცმაცებას და ამისათვის იგზავნება „დევი-2“ ტიპის დანადგარზე. „დევი-2“-ში დაქუცმაცებული ნედლეული ხარისხდება ორ ფრაქციად: 0-16 მმ და 16-300 მმ. „დევი-2“-ზე დაქუცმაცებული ნედლეული თავდაპირველად გაივლის მაგნიტურ სეპარატორს, შემდეგ გამწმენდ დოლურას. გამწმენდი დოლურის გავლის შემდეგ 16-300 მმ ფრაქცია იგზავნება მეტალურგიულ საწარმოში, ხოლო 0-16 მმ ფრაქცია „დევი-3“ დანადგარზე. იმ შემთხვევაში თუ 300 მმ და მეტი ზომის ფრაქცია შეიცავს ისეთ მინარევებს, რომელთა დაქუცმაცება ვერ ხდება ვერც „დევი-2“-ზე (იხ. სურათი 2.2.4), ასეთი მინარევების დამუშავება წარმოებს ან აირჭრის საშუალებით, ან საურნალე უბანზე, რომელიც აღჭურვილია 10 ტონიანი ფოლადის ბურთულით და დაქუცმაცდება ბურთულის სიმალიდან დარტყმით. „დევი-3“ დანადგარზე წარმოებს 0-16 მმ მაგნიტური ფრაქციის დახარისხება 0-8 მმ და 8-16 მმ ფრაქციებად. წილისა და ჯართის გადამამუშავებელი საამქროს მეორე ნაწილში, სადაც განთავსებულია ბრძმედის პროცესით წარმოებული ლითონშემცველი (თუჯი) წიდა, წილის მოპოვება წარმოებს ექსკავატორებით, ხოლო მოპოვებული ნედლეულის გადამამუშავების უბანზე ტრანსპორტირება მიმდინარეობდა ავტოთვითმცლელელებით. საამქროში, მარტენისა და ბრძმედის პროცესით წარმოებული ლითონშემცველი ნედლეულის გადამამუშავების შედეგად მიღებული წილის ფრაქციების შეგროვდება და დასაწყობდება ცალ-ცალკე, სპეციალურად მათთვის გამოყოფილ ადგილებში.

შპს „რუსთავის ფოლადს“ წიდასაყარის ტერიტორიაზე დაგეგმილი აქვს დღე-ღამეში 100 ტონაზე მეტი არასახიფათო ნარჩენის განთავსება და არასახიფათო ნარჩენების დამუშავება. საწარმოში იგეგმება ამეტალურგიული და ინერტული ნარჩენების მიღება სხვადასხვა ფიზიკური და იურიდიული პირებიდან. სასაყაროს ტერიტორიაზე შემოტანილი სხვა იურიდიული პირების ნარჩენების დასაწყობდება შპს „რუსთავის ფოლადის“ ნარჩენებთან ერთად და დამუშავდება არსებული დანადგარების და ტექნოლოგიის გამოყენებით.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, ასევე იგეგმება მეტალურგიული წარმოების ნარჩენების გადამამუშავების შედეგად მიღებული არამეტალური ფრაქციით სხვადასხვა სახის სამშენებლო მასალების წარმოება. საამქროში დაგეგმილი სამშენებლო მასალების წარმოების ტექნოლოგიური ხაზის შემადგენლობაში იქნება: სამშენებლო ნარჩენების სამსხვრევლა, წილის არამეტალური ფრაქციის და დამუშავებული სამშენებლო ნარჩენების მიმღები ბუნკერი, ცემენტის სილოსი, ტექნიკური წყლის ავზი; დოზატორი; ბეტონშემრევი მიქსერი; სამშენებლო ბლოკების და სხვა კონსტრუქციების საყალიბე დანადგარები; საშრობი; მზა პროდუქციის დასაწყობების უბანი. გადამამუშავებული და

ფრაქციებად დახარისხებული წიდა და სამშენებლო ნარჩენები, წიდის გადამამუშავებელი უბნიდან ავტოთვითმცლელების საშუალებით მიეწოდება სამშენებლო მასალების წარმოების უბანზე განთავსებულ ნედლეულის ბუნკერებს, ხოლო სამშენებლო მასალების წარმოებისთვის საჭირო ცემენტი საამქროში შემოტანილი იქნება სხვა საწარმოებიდან და განთავსდება მათთვის განკუთვნილ სილოსებში. რაც შეეხება ტექნიკურ წყალს, საამქროს ტექნიკური წყალმომარაგება იგეგმება მდ. მტკვრიდან, ან არტეზიული ჭიდან, შესაბამისი ლიცენზიის საფუძველზე. საწარმოს ელექტრომომარაგება გათვალისწინებულია ტერიტორიაზე არსებული ენერგეტიკული უზრუნველყოფის უბნიდან.

საამქროში შესაძლებელი იქნება სხვადასხვა ზომის (10 X 19 X 39; 19 X 19 X 39; 30 X 19 X 39) სამშენებლო ბლოკების, ასევე სხვადასხვა ზომის და ფორმის სამშენებლო კონსტრუქციების წარმოება.

სამშენებლო მასალების წარმოების სიმძლავრე გათვლილია „დევი-1“ და საპროექტო „დევი-4“-ს (რომელიც „დევი-1“-ს ანალოგიური იქნება) სიმძლავრეზე. როგორც აღინიშნა, საწარმოში, დღესდღეობით „დევი-1“-ს მუშაობის პირობებში, თვის განმავლობაში შესაძლებელია 130 000 ტონა ნარჩენების გადამამუშავება. საპროექტო „დევი-4“-ს განთავსების შემდეგ, მოსალოდნელი იქნება გადამამუშავებული ნედლეულის რაოდენობის გაორმაგება, საიდანაც, დაახლოებით 50% იქნება არამეტალური ფრაქცია, რომელიც გამოიყენება სამშენებლო მასალის წარმოებაში.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, სამშენებლო მასალების წარმოების უბანზე არ არის მოსალოდნელი სახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა, აქ ძირითადად მოსალოდნელია მხოლოდ საყოფაცხოვრებო და ინერტული ნარჩენების დაგროვება. ინერტული ნარჩენები (ძირითადად შეცემენტებული ნარჩენები) გადამამუშავდება ამავე საამქროში. რაც შეეხება ატმოსფერულ ჰაერში ემისიებს, ტექნოლოგიური პროცესებიდან ადგილი ექნება არაორგანული მტკრის გავრცელებას, ხოლო ნედლეულის შემოტანის და პროდუქციის გატანის დროს ავტოსატრანსპორტო საშუალებებიდან ნამწვი აირების გაფრქვევას. სამშენებლო მასალების წარმოების უბანზე არ არის მოსალოდნელი საწარმოო ჩამდინარე წყლების წარმოქმნა.

წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, შპს „რუსთავის ფოლადის“ მიერ წიდასაყარის მიმდებარე ტერიტორიაზე დაგეგმილია ასევე, მწყობრიდან გამოსული ძრავიანი სატრანსპორტო საშუალებების, სხვადასხვა საყოფაცხოვრებო ტექნიკის, შავი და ფერადი ლითონების ჯართის წინასწარი დამუშავება, 10 ტონაზე მეტი სახიფათო ნარჩენის დროებითი შენახვის და სახიფათო ნარჩენის წინასწარი დამუშავების უბნის მოწყობა, აკუმულატორების გადამამუშავების უბნის, პოლიმერების გადამამუშავების უბნის, რეზინ-ტექნიკური ნაწარმის გადამამუშავებელი დანადგარის, ინსინერატორის და ინსინერაციის შედეგად წარმოქმნილი ფერფლისთვის მიწისქვეშა საწყობის მოწყობა და ექსპლუატაცია.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის, როგორც სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ისე რუსთავის მუნიციპალიტეტის მერიის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობის საინფორმაციო დაფაზე და მუნიციპალიტეტის ოფიციალურ ვებგვერდზე განთავსება. სამინისტროში წარმოდგენილ სკოპინგის ანგარიშსა და თანდართულ დოკუმენტაციასთან ერთად, დამატებით ატვირთული იყო პრეზენტაცია, სადაც საზოგადოებას შესაძლებლობა ჰქონდა, არატექნიკურ და გასაგებ ენაზე, გაცნობოდა მოკლე ინფორმაციას პროექტთან

დაკავშირებით. საქართველოში ახალი კორონავირუსის გავრცელების პრევენციის მიზნით ქვეყანაში მოქმედი საგანგებო მდგომარეობიდან გამომდინარე, საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 23 მარტის N181 დადგენილებით დამტკიცებული „საქართველოს ახალი კორონავირუსის (COVID-19) გავრცელების აღკვეთის მიზნით გასატარებელი ღონისძიებების“ მე-5 მუხლის შესაბამისად, აიკრძალა საჯარო სივრცეში ფიზიკურ პირთა თავშეყრა 10 პირზე მეტი რაოდენობით. ხოლო შემდგომ, აღნიშნულ დადგენილებაში განხორციელებული ცვლილების შესაბამისად, აიკრძალა საჯარო სივრცეში ფიზიკურ პირთა თავშეყრა 3 პირზე მეტი რაოდენობით. „საქართველოში ახალი კორონავირუსის გავრცელების აღკვეთის მიზნით გასატარებელი ღონისძიებების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 23 მარტის №181 დადგენილებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 26 მარტის №196 დადგენილების შესაბამისად, შპს „რუსთავის ფოლადის“ ნარჩენების დამუშავების საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე სკოპინგის დასკვნის გაცემისთვის დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოება განხორციელდა საჯარო განხილვის ჩატარების გარეშე და საზოგადოების მონაწილეობა და მის მიერ მოსაზრებებისა და შენიშვნების წარდგენის შესაძლებლობა უზრუნველყოფილი იქნა წერილობით, აგრეთვე ელექტრონული საშუალებების გამოყენებით. წარმოდგენილი სკოპინგის დოკუმენტაცია ასევე გაგზავნილი იყო რუსთავის მუნიციპალიტეტის მერიაში. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე მათი მხრიდან აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით შენიშვნები და მოსაზრებები წარმოდგენილი არ ყოფილა.

აღსანიშნავია, რომ დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ ინფორმაცია ასევე განთავსდა ქ. რუსთავის ტერიტორიაზე. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, პროექტთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები სამინისტროში წარმოადგინა საინიციატივო ჯგუფმა „გავიგუდეთ“. წარმოდგენილ წერილში დასმულია რამოდენიმე საკითხი, მათ შორის ერთ-ერთი ეხება საწარმოში თვითმზომი მექანიზმის დამონტაჟებას, რომლის მეშვეობითაც მავნე ნივთიერებების გაფრქვევის შემთხვევაში სამინისტროს და მოსახლეობას ავტომატურ რეჟიმში მიეწოდება ინფორმაცია. ასევე საინიციატივო ჯგუფის შენიშვნა ეხება საწარმოში აირმტვერდამჭერი სისტემის მოწყობის საკითხს და იმ დაგეგმილი საწარმოო ობიექტების შესახებ ინფორმაციის დაზუსტებას, რომელიც ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე გამოიკვეთა, რომ ფუნქციურად ან/და ტექნოლოგიურად არ იყო დაკავშირებული მიმდინარე საქმიანობასთან (დღე-ღამეში 100 ტონაზე მეტი არასახიფათო ნარჩენის განთავსება/დამუშავება და სამშენებლო მასალების წარმოება). საინიციატივო ჯგუფის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებები მხედველობაში იქნა მიღებული და აისახა სკოპინგის დასკვნაში.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. ჩატარებული სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზშ-ის ანგარიში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;

2. **გზშ-ის ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;

3. **გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი** უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;

3.1 გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზშ-ის ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ.

4. **გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:**

- მიმდინარე საქმიანობის და პროექტის დეტალური აღწერა;
- პროექტის/დაგეგმილი საქმიანობის საჭიროების დასაბუთება;
- საქმიანობის განხორციელების ადგილის GPS კოორდინატები Shp ფაილებთან ერთად, ასევე თითოეული უბნის Shp ფაილები ;
- პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები; შესაბამისი დასაბუთებით, მათ შორის არაქმედების ალტერნატივა, ტექნოლოგიური ალტერნატივა, საპროექტო საწარმოს განთავსების ალტერნატიული ვარიანტები და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივა;
- საწარმოს ტერიტორიიდან დაზუსტებული მანძილი უახლოეს საცხოვრებელ სახლებამდე (მდებარეობის მითითებით), დასახლებამდე (სოფელი, ქალაქი), მდინარემდე;
- **ინფორმაცია 500 მ. რადიუსის საზღვრებში არსებული ნებისმიერი ტიპის საწარმოს და წარმოების შესახებ მანძილების მითითებით;**
- წიდსაყარის მთლიან ტერიტორიაზე ფართობების დანაწილება, დანიშნულების მითითებით და მათი დეტალური აღწერა (წიდისა და ჯართის დასაწყობების უბანი; ნავთობპროდუქტების საცავი; წიდისა და ჯართის გადამუშავების უბანი (მიმდინარე საქმიანობა); გადამუშავებული ფრაქციების დასაწყობების უბანი; დღე-ღამეში 100 ტონაზე მეტი არასახიფათო ნარჩენის განთავსებისა და დამუშავების უბანი; სამშენებლო მასალების წარმოების უბანი);
- საწარმოს ტექნოლოგიური სქემის (საწარმოო პროცესის) აღწერა;
- საწარმოს არსებული და დაგეგმილი თითოეული ინფრასტრუქტურული ობიექტის, დანადგარისა (სიმძლავრე და წარმადობა) და ტექნოლოგიური მოწყობილობის დეტალური აღწერა;
- მოქმედი საამქროების შესახებ ინფორმაცია, მათი განთავსების GIS კოორდინატების მითითებით;

- საწარმოს ტერიტორიაზე არსებული წარმოების (წილისა და ჯართის გადამუშავება, ნავთობპროდუქტების საცავი) და დაგეგმილი წარმოების (სამშენებლო მასალების წარმოება, დღე-ღამეში 100 ტონაზე მეტი არასახიფათო ნარჩენის განთავსება და ნარჩენების დამუშავება) შესახებ ინფორმაცია და დაგეგმილ საწარმოსთან ტექნიკური ან/და ფუნქციური ურთიერთკავშირის შესახებ დეტალური ინფორმაცია;
- საწარმოო ინფრასტრუქტურის მოწყობა/განთავსების შესახებ დეტალური ინფორმაცია;
- დაგეგმილი ობიექტების მოწყობის სამუშაოების დეტალური აღწერა;
- დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა და სამუშაო გრაფიკი;
- საწარმოო და სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგება, სამეურნეო-ფეკალური, სანიაღვრე და საწარმოო ჩამდინარე წყლების მართვის საკითხები;
- ხანძარსაწინააღმდეგო დანიშნულებით წყლით მომარაგებისა და სახანძრო სისტემის მოწყობის საკითხები;
- საწარმოს მიმდინარე (წილისა და ჯართის გადამუშავება) და დაგეგმილი საქმიანობებისას (სამშენებლო მასალების წარმოება, დღე-ღამეში 100 ტონაზე მეტი არასახიფათო ნარჩენის განთავსება და ნარჩენების დამუშავება) ტექნოლოგიურ პროცესში წყლის გამოყენების საკითხების დეტალური აღწერა;
- დეტალური ინფორმაცია საწარმოს ნედლეულით მომარაგების შესახებ;
- ნედლეულისა და მზა პროდუქციის რაოდენობა და მათი დასაწყობების მოედნების დეტალური აღწერა;
- ნარჩენების მართვის გეგმა; მოწყობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელი ნარჩენების სახეობების და რაოდენობის შესახებ მონაცემები და შემდგომი მართვის ღონისძიებები;
- საწარმოს მოწყობის ეტაპზე და ფუნქციონირების დროს შესაძლო ავარიული სიტუაციების აღწერა და მათი მართვის საკითხი; ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;
- ინფორმაცია ნედლეულისა და პროდუქციის (შემოზიდვა/გაზიდვის) ტრანსპორტირებისათვის გამოყენებული გზების შესახებ;
- ინფორმაცია ნედლეულის ტრანსპორტირებისა და ტრანსპორტირებიდან გამომდინარე გარემოს შესაძლო დაზიანებების და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ;
- კუმულაციური ზემოქმედება და ზემოქმედების შედეგების შეფასება მიმდებარე ობიექტების გათვალისწინებით (ატმოსფერული ჰაერი, ხმაური და სხვა); ამასთან, კუმულაციის გათვალისწინებით ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაზნევის ანგარიშში დამატებით საკონტროლო წერტილად გათვალისწინებული უნდა იქნეს საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ არსებული სასოფლო სამეურნეო სავარგულების ტერიტორია;
- ინფორმაცია გამწვანებითი ღონისძიებების შესახებ;
- ინფორმაცია ღამის საათებში (ნედლეულისა და პროდუქციის (შემოზიდვა/გაზიდვის)) ტრანსპორტის გადაადგილების აკრძალვისა და ტრანსპორტირებისათვის გამოყოფილი სპეციალური ავტოტრანსპორტის შესახებ;

5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედების შეჯამება, მათ შორის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე საწარმოს საქმიანობის ეტაპზე, გაფრქვევის წყაროები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაბნევის ანგარიში;
- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ნიადაგზე და გრუნტის ხარისხზე და შესაძლო დაბინძურება, შესაბამისი დეტალური შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება საწარმოს თითოეული უბნის მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე და შემარბილებელი ღონისძიებები;
- მოწყობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელი ნარჩენების შესახებ ინფორმაცია და ნარჩენების წარმოქმნით მოსალოდნელი ზემოქმედება;
- შესაძლო ზემოქმედება ისტორიულ-კულტურულ და არქეოლოგიურ ძეგლებზე;
- საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი დეტალური შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა-გრაფიკი;
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებულ რისკებზე საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი კონკრეტული შემარბილებელი ღონისძიებები;
- გზშ-ის ანგარიშში განხილული უნდა იყოს ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების შემცირებისათვის გათვალისწინებული დეტალური შემარბილებელი ღონისძიებები;
- განსახორციელებელი გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა-გრაფიკი, სადაც ატმოსფერულ ჰაერში ემისიების და ხმაურის გავრცელების მინიმუმაციის მიზნით, გათვალისწინებული იქნება ინსტრუმენტული მონიტორინგის (სიხშირის და კოორდინატების მითითებით), მათ შორის ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის ავტომატური მონიტორინგის დანერგვისა და განხორციელების საკითხები;
- დასამუშავებელი ნარჩენების სახეობა (კოდი და დასახელება „სახეობებისა და მახასიათებლების მიხედვით ნარჩენების ნუსხის განსაზღვრისა და კლასიფიკაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 17 აგვისტოს N426 დადგენილების შესაბამისად), მათი რაოდენობა და წარმოშობა; ნარჩენების აღდგენის ან/და განთავსების ოპერაციის კოდები ნარჩენების მართვის კოდექსის I და II დანართის მიხედვით. გამოსაყენებელი საშუალებები და მოწყობილობები, აგრეთვე მათი წარმადობა.
- როგორც მიმდინარე, ასევე დაგეგმილი საქმიანობების შედეგად მოსალოდნელი თითოეული ნარჩენის კოდი და დასახელება. ასევე მათი დამუშავების ოპერაციის კოდი და დამუშავების შედეგად მიღებული ნარჩენების კოდები, დასახელებები და მათი შემდგომი მართვის საკითხები (აღდგენა/განთავსების კოდების მითითებით).

- საწარმოს განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალა) და საპროექტო ტერიტორიის გენერალური გეგმა;
- სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
- გზმ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;

6. გზმ-ის ანგარიშში გასათვალისწინებელი საკითხები:

- სკოპინგის ანგარიშში, მიმდინარე საქმიანობის აღწერის ნაწილში წიდისა და ჯართის გადამამუშავებელი საამქრო განხილულია ერთ უბნად, ამასთან, მოცემული არ არის ინფორმაცია ჯართის გადამამუშავების ტექნოლოგიური ციკლის შესახებ. ასევე არ არის წარმოდგენილი საიდან და რა ტიპის ჯართის მიღება ხდება აღნიშნულ ტერიტორიაზე გადამამუშავების მიზნით. გზმ-ის ანგარიშში დეტალურად უნდა იყოს განხილული ჯართის გადამამუშავების ტექნოლოგიური ციკლი, ჯართის ტიპისა და ტრანსპორტირების საკითხებთან ერთად;
- სკოპინგის ანგარიშის თანახმად წიდისა და ჯართის გადამამუშავებელი საამქროს ტერიტორია პირობითად ოთხ ნაწილად არის დაყოფილი და აღნიშნულია, რომ მეოთხე ნაწილში განთავსებულია ნაცარსაყრელი. დაზუსტებას და დეტალური ინფორმაციის წარმოდგენას საჭიროებს რა იგულისხმება ტერმინში „ნაცარსაყარი“ ასევე რა საქმიანობის შედეგად წარმოიქმნება აღნიშნული ნაცარი და შემდგომი მართვის საკითხები.
- დაგეგმილი საქმიანობა ითვალისწინებს დღე-ღამეში 100 ტონაზე მეტი არასახიფათო ნარჩენის განთავსებას და არასახიფათო ნარჩენების დამუშავებას. გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია იმის შესახებ თუ რა სახის და რა რაოდენობის მეტალურგიული და ინერტული ნარჩენების მიღება/განთავსებაა დაგეგმილი საპროექტო ტერიტორიაზე (რა რაოდენობის ნარჩენების მიღება/დასაწყობება მოხდება შპს „რუსთავის ფოლადის“ მეტალურგიული საწარმოდან და სხვა ანალოგიური ტიპის საწარმოებიდან);
- სკოპინგის ანგარიშში აღნიშნულია - „სამშენებლო მასალების წარმოების სიმძლავრე გათვლილია „დევი-1“ (წიდის გადამამუშავებელი) და საპროექტო „დევი-4“-ს (წიდის გადამამუშავებელი) (რომელიც „დევი-1“-ს ანალოგიური იქნება) სიმძლავრეზე. როგორც აღინიშნა, საწარმოში, დღესდღეობით „დევი-1“-ს მუშაობის პირობებში, თვის განმავლობაში შესაძლებელია 130 000 ტ. ნარჩენების გადამამუშავება. საპროექტო „დევი-4“-ს განთავსების შემდეგ, მოსალოდნელი იქნება გადამამუშავებული ნედლეულის რაოდენობის გაორმაგება, საიდანაც, დაახლოებით 50% იქნება არამეტალური ფრაქცია, რომელიც გამოიყენება სამშენებლო მასალის წარმოებაში. აღნიშნულის გათვალისწინებით, სამშენებლო მასალების წარმოების უბანი დაპროექტებული იქნება თვის განმავლობაში 130 000 ტ. ნედლეულის ათვისებაზე“. იმის გათვალისწინებით, რომ საპროექტო „დევი 4“-ს განთავსების შემდგომ მოსალოდნელია გადამამუშავებული ნედლეულის რაოდენობის გაორმაგება, გზმ-ის ანგარიშში ახალი დანადგარის დამონტაჟების შემდგომ მოსალოდნელი წარმადობა საჭიროებს დაზუსტებას; ასევე დაზუსტებას საჭიროებს

წილის გადამუშავების შედეგად მიღებული არამეტალური ფრაქციით სხვადასხვა სახის სამშენებლო მასალების წარმოების სიმძლავრე.

- სკოპინგის ანგარიშსა და საჯარო რეესტრის ამონაწერში ტერიტორიის საერთო ფართობად ფიქსირდება 993 051 მ². თქვენ მიერ წარმოდგენილი GIS shape ფაილების გადამოწმების შედეგად დადგინდა, რომ წარმოდგენილი ტერიტორიის კონტური და ფართობი არ ემთხვევა საკადასტრო მონაცემებს, კერძოდ shape ფაილით ტერიტორიის ფართობი შეადგენს 1003098 მ². აღნიშნული საკითხი საჭიროებს გზშ-ის ანგარიშში დაზუსტებას.
- სკოპინგის ანგარიშში დაგეგმილი საქმიანობების გარდა, მოცემულია ინფორმაცია საწარმოს ტერიტორიაზე მიმდინარე საქმიანობის, წიდასაყარის ტერიტორიაზე განთავსებული წილების გადამუშავების შესახებ. მოცემული ინფორმაციის თანახმად, წიდასაყარზე წილის რაოდენობა შეადგენს 8 მლნ ტონას. აღნიშნულ ტერიტორიაზე განთავსებულია ჯართის გადამამუშავებელი საამქრო, სადაც მიღებული, დასაწყობებული და გადამამუშავებული იქნება სხვა მეტალურგიულ საწარმოებში წარმოქმნილი ნარჩენები (წილები, ხენჯი, მტვერდამჭერი სისტემებიდან მიღებული მტვერი) და სხვადასხვა სამშენებლო ნარჩენები. ამასთან, დასაზუსტებელია მტვერდამჭერი სისტემებიდან მიღებული მტვერი, ასევე წილები წარმოადგენს არასახიფათო თუ სახიფათო ნარჩენს და საჭიროა აღნიშნული ნარჩენის კლასიფიკაცია „სახეობებისა და მახასიათებლების მიხედვით ნარჩენების ნუსხის განსაზღვრისა და კლასიფიკაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 17 აგვისტოს N426 დადგენილების შესაბამისად.
- ამასთან, ნარჩენების მართვასთან დაკავშირებული საქმიანობები, რომლებიც ექვემდებარებიან რეგისტრაციას, გათვალისწინებულია „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ 26-ე მუხლით. ნარჩენების შეგროვების, ტრანსპორტირების, წინასწარი დამუშავებისა და დროებითი შენახვის რეგისტრაციის წესი და პირობები განისაზღვრება საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 29 მარტის N144 დადგენილებით. წარმოდგენილ ანგარიშში მოცემულია, როგორც გარემოსდაცვით გადაწყვეტილებას, ასევე რეგისტრაციას დაქვემდებარებული საქმიანობები. გამომდინარე აქედან, გზშ-ის ანგარიშში უნდა დაზუსტდეს იმ საქმიანობების ჩამონათვალი, რომლებიც ექვემდებარება გარემოსდაცვით გადაწყვეტილებას.
- სკოპინგის ანგარიშში (თავი 2.3) მოცემულია, რომ დაგეგმილია დღე-ღამეში 100 ტონაზე მეტი არასახიფათო ნარჩენის განთავსება და დამუშავება. გზშ-ის ანგარიშში მოცემული უნდა იყოს როგორც ნარჩენების კოდები, ასევე მათი განთავსების ოპერაციების კოდები. თუ განთავსება ხორციელდება D1 ოპერაციით, უნდა მოეწყოს „ნაგავსაყარის მოწყობის, ოპერირების, დახურვისა და შემდგომი მოვლის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 11 აგვისტოს N421 დადგენილების შესაბამისად, თუ D15 ოპერაციით - მაშინ გასათვალისწინებელია, რომ ამ შემთხვევაში ნარჩენების შენახვა მათ საბოლოო განთავსებამდე შესაძლებელია მხოლოდ 1 წლამდე ვადით და სხვა;
- საინიციატივო ჯგუფის „გავიგუდეთ“ მიერ წარმოდგენილ წერილში აღნიშნულია, რომ წიდასაყარის მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებობს მწვანე საფარი, რომელიც განხილული არ არის სკოპინგის დოკუმენტაციაში. საწარმოს ემისიების

გათვალისწინებით, შემარბილებელი ღონისძიებების განხილვისას, აუცილებელია გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი იყოს დეტალური შესწავლის შედეგები და შესწავლის შედეგად გასატარებელი კონკრეტული შემარბილებელი ღონისძიებები, მათ შორის, გამწვანებითი სამუშაოების შესახებ ინფორმაცია.

- 10 ტონაზე მეტი სახიფათო ნარჩენის დროებითი განთავსების ობიექტის მოწყობისას (თავი 2.6) გათვალისწინებული უნდა იყოს ვადები (3 წელზე ნაკლები დროით, თუ ნარჩენები განკუთვნილია აღდგენისთვის, ან 1 წელზე ნაკლები დროით, თუ ნარჩენები განკუთვნილია განთავსებისთვის). შესაბამისად დროებითი შენახვისთვის განკუთვნილი თითოეული ნარჩენის კოდისა და დასახელების, გარდა მოცემული უნდა იყოს მათი შემდგომი მართვის საკითხები.
- დასაზუსტებელია საწარმოში იგეგმება მხოლოდ დაგეგმილი საქმიანობის შედეგად წარმოქმნილი ნარჩენების აღდგენა თუ ნარჩენები შემოტანილი იქნება სხვა საწარმოებიდან. აღნიშნული საკითხი დეტალურად უნდა იქნეს გაწერილი ყველა სახის ნარჩენის შემთხვევაში.
- ნარჩენების ინსინერაციასთან დაკავშირებით, ისევე როგორც ყველა სხვა საქმიანობისთვის, მოცემული უნდა იყოს ინსინერაციისთვის განკუთვნილი ნარჩენის კოდები და დასახელებები.
- სკოპინგის ანგარიშში მოცემულია, რომ ინსინერაციის შედეგად მიღებული სახიფათო ნარჩენების განთავსება დაგეგმილია საამისოდ მოწყობილ მიწისქვეშა საწყობში და მოცემულია მიწისქვეშა საწყობის განმარტება. გაცნობებთ, რომ მიწისქვეშა საწყობი განმარტებულია „ნაგავსაყრელის მოწყობის, ოპერირების, დახურვისა და შემდგომი მოვლის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 11 აგვისტოს N421 დადგენილებაში როგორც ნარჩენების მუდმივი საწყობი ღრმა გეოლოგიურ ღრუში და არა როგორც ეს სკოპინგს ანგარიშშია მოცემული. ნებისმიერ შემთხვევაში, თუ კომპანია გეგმავს ნარჩენების მუდმივ განთავსებას, ამ მიზნით უნდა მოეწყოს შესაბამისი ნაგავსაყრელი „ნაგავსაყრელის მოწყობის, ოპერირების, დახურვისა და შემდგომი მოვლის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 11 აგვისტოს N421 დადგენილების მოთხოვნებისა და პირობების გათვალისწინებით.
- დაგეგმილი საქმიანობა აგრეთვე ითვალისწინებს 10 ტონაზე მეტი სახიფათო ნარჩენის დროებითი შენახვის ობიექტის მოწყობას, თუმცა დოკუმენტში არ არის მოცემული ჩამონათვალი რა ტიპის და რაოდენობის სახიფათო ნარჩენის დასაწყობება მოხდება აღნიშნულ ობიექტზე (ცალ-ცალკე თხევადი და მყარი ნარჩენი);
- სკოპინგის ანგარიშში აღნიშნულია, რომ ტყვიის შემცველი ფირფიტები შესაძლოა გადაამუშავების მიზნით გაგზავნილი იყოს შპს „რუსთავის ფოლადის“ მეტალურგიულ საწარმოში. აღნიშნულის თაობაზე გაცნობებთ, რომ 2009 წელს სამინისტროს მიერ რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის მიმდინარე საქმიანობაზე გაიცა გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა. ამასთან, 2019 წლის 25 ნოემბერს შპს „რუსთავის ფოლადის“ მიერ რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის მიმდინარე საქმიანობის ტექნოლოგიური ციკლის (ექსპლუატაციის პირობების) ცვლილების პროექტზე მინისტრის N 2-1129 ბრძანებით გაიცა სკოპინგის დასკვნა N117

(18.11.2019წ.). აღნიშნული დოკუმენტაცია ცხადყოფს, რომ შპს „რუსთავის ფოლადი“ არ ფლობს ტყვიის შემცველი ნედლეულის გადამუშავებაზე გარემოსდაცვით გადაწყვეტილებას და აღნიშნული არც ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების სკოპინგის ანგარიშით არის გათვალისწინებული, შესაბამისად ტყვიის შემცველი ფირფიტების მართვის საკითხი ბუნდოვანია;

- სკოპინგის ანგარიშში ბუნდოვანია მწყობრიდან გამოსული ძრავიანი სატრანსპორტო საშუალებების, სხვადასხვა საყოფაცხოვრებო ტექნიკის, შავი და ფერადი ლითონების ჯართის წინასწარი დამუშავების უბნის მოწყობის საკითხი, ვინაიდან სკოპინგის ანგარიშში აღნიშნულია, რომ აღნიშნულ უბანზე მოხდება როგორც მწყობრიდან გამოსული ავტოსატრანსპორტო საშუალებების და ტექნიკის მიღება, რომლებიც შესაძლებელია შეიცავდეს სახიფათო ნივთიერებებს (მაგ. ძრავის ზეთები, მჟავის შემცველი აკუმულატორები), ისე სახიფათო კომპონენტებისგან თავისუფალი ავტოსატრანსპორტო საშუალებების მიღება და წინასწარი დამუშავება, რაც ითვალისწინებს დაშლას, სორტირებას, დამსხვრევას, დაპრესვას და ა.შ. შესაბამისად დაზუსტებას საჭიროებს აღნიშნული უბნის ფუნქციური საკითხი (სახიფათო ნარჩენების წინასწარი დამუშავება/არასახიფათო ნარჩენების წინასწარი დამუშავება);
- შპს „რუსთავის ფოლადის“ დაგეგმილი საქმიანობა ასევე ითვალისწინებს პოლიმერების გადამუშავების უბნის მოწყობას. დოკუმენტაციაში არ არის ინფორმაცია შემოტანილი ნარჩენების რაოდენობაზე (ცალ-ცალკე საკუთარი წარმოებისა და სხვა ობიექტების წარმოების შედეგად მიღებული ნარჩენი). ამასთან არ არის მოცემული ინფორმაცია პოლიმერის ნარჩენების დანადგარის წარმადობის შესახებ (რა რაოდენობის ნარჩენების გადამუშავება იგეგმება და რა რაოდენობის პროდუქტი მიიღება);
- წარმოდგენილ დოკუმენტაციაში აგრეთვე არ არის მოცემული ინფორმაცია საბურავის გადამამუშავებელი დანადგარის წარმადობის შესახებ. ბუნდოვანია რა რაოდენობის საბურავის გადამამუშავება იგეგმება და რა რაოდენობის პროდუქტის მიღებაა მოსალოდნელი;
- სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, დაგეგმილი ინსინერატორის წარმადობა არის 135კგ/სთ, თუმცა გზშ-ის ეტაპზე შესაძლებელია მოხდეს შედარებით მაღალი წარმადობის ინსინერატორის შერჩევა. აღნიშნულიდან გამომდინარე საჭიროა მოხდეს ინსინერატორის მაქსიმალური წარმადობის განსაზღვრა, ასევე საჭიროა დაზუსტდეს რა ტიპის ნარჩენის (თხევადი, მყარი) ინსინერაციაა დაგეგმილი ;

შპს „რუსთავის ფოლადის“ კუთვნილ მეტალურგიულ საწარმოზე საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2019 წლის 16 სექტემბრის №2-897 ბრძანებით გაცემული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით (2009 წლის 20 იანვრის №6 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა) გათვალისწინებული პირობების შესრულების მდგომარეობის შემოწმებისას, გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის მიერ გამოვლენილ იქნა არსებულ წიდასაყარზე ნავთობპროდუქტის დაღვრის კვალი (ნავთობპროდუქტების საცავის ტერიტორიაზე). აღნიშნულ ტერიტორიაზე არ დაფიქსირდა ნავთობპროდუქტების დაღვრის საწინააღმდეგო სისტემა, კერძოდ: დიზელის ცისტერნების და გაცემის სვეტის

გარშემო მოწყობილი არ იყო ნავთობპროდუქტის დაღვრის შემთხვევაში, მეორადი ლოკალიზაციის საშუალებები (მათ შორის, არც ჯებირი და არც შემკრები სანიაღვრე სისტემა). ინსპექტირების შედეგად წიდასაყარის ტერიტორიაზე აგრეთვე გამოვლენილ იქნა ტექნიკური მომსახურების უბანი, სადაც მიმდინარეობს ყველა იმ ავტოტრანსპორტის სარემონტო სამუშაოები, რომელიც მუშაობს წიდასაყარზე. ასევე ტერიტორიაზე აზბესტის შემცველი ნარჩენები განთავსებული იყო წიდასაყარის ტერიტორიაზე შეფუთვის გარეშე. აღნიშნული საკითხები შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებებით განხილული უნდა იყოს გზშ-ის ანგარიშში;

- გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის” მე-5 მუხლის მე-14 ნაწილის თანახმად, თუ საქმიანობის განმახორციელებელი გეგმავს ამ კოდექსის I და II დანართებით გათვალისწინებული ისეთი საქმიანობების განხორციელებას, რომლებიც ტექნიკურად ან/და ფუნქციურად ურთიერთდაკავშირებულია, იგი უფლებამოსილია წარუდგინოს სამინისტროს საერთო სკოპინგის ანგარიში და მოითხოვოს ერთი გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემა. ხოლო „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის” მე-11 მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, საქმიანობის განმახორციელებელი უფლებამოსილია ერთი განცხადებით მოითხოვოს ამ კოდექსით გათვალისწინებულ რამდენიმე საქმიანობასთან დაკავშირებით ერთი გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღება იმ შემთხვევაში, თუ ეს საქმიანობები არსებითად ურთიერთდაკავშირებულია. ამასთან, „ნარჩენების მართვის კოდექსის” 24-ე მუხლის მე-3 ნაწილის მიხედვით, თუ პირი ახორციელებს გარემოსდაცვით გადაწყვეტილებას დაქვემდებარებულ ერთზე მეტ საქმიანობას და ეს საქმიანობები ერთმანეთთან არსებითად არის დაკავშირებული, აღნიშნული პირი უფლებამოსილია მოითხოვოს ერთი გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღება.

შპს „რუსთავის ფოლადის” მიერ წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშით დგინდება, რომ კომპანია გეგმავს და ახორციელებს საქმიანობებს, რომლებიც ფუნქციურად ან/და ტექნიკურად ურთიერთდაკავშირებულია, კერძოდ, წარმოდგენილი დოკუმენტით, ურთიერთკავშირი დგინდება წიდასა და ჯართის გადამამუშავებელ საამქროში მიმდინარე საქმიანობას, არსებული წიდასაყარის ტერიტორიაზე დაგეგმილ დღე-ღამეში 100 ტონაზე მეტი არასახიფათო ნარჩენის განთავსებას, ასევე არსებული დანადგარების და ტექნოლოგიის გამოყენებით დამუშავებასა (როგორც შპს „რუსთავის ფოლადის”, ასევე, სხვა იურიდიული პირების მეტალურგიული ნარჩენების) და ასევე გადამამუშავების შედეგად მიღებული არამეტალური ფრაქციით სხვადასხვა სახის სამშენებლო მასალების წარმოებას შორის.

წარმოდგენილ დოკუმენტში არ იკვეთება რა ტექნოლოგიური ან/და ფუნქციური კავშირი არსებობს ზემოაღნიშნულ საქმიანობებსა და შპს „რუსთავის ფოლადის” მიერ სხვა ობიექტების ფუნქციონირებას (პოლიმერების, საბურავების, აკუმულატორების და ზეთების გადამამუშავების, ინსინერაციის უბნები და სხვა) შორის. შესაბამისად, ქ.

რუსთავში, წიდასაყარის მიმდებარე ტერიტორიაზე დაგეგმილი ის საქმიანობები რომელთა შორისაც არ დგინდება ფუნქციური ან/და ტექნიკური ურთიერთკავშირი საჭიროა შპს „რუსთავის ფოლადის“ მიერ წარმოდგენილ იქნეს დამოუკიდებლად, კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით შპს „რუსთავის ფოლადის“ მიერ გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილი ქ. რუსთავში ნარჩენების დამუშავების საწარმოს (დღე-ღამეში 100 ტონაზე მეტი არასახიფათო ნარჩენების განთავსება, ნარჩენების აღდგენა, სახიფათო ნარჩენების წინასწარი დამუშავება, 10 ტონაზე მეტი სახიფათო ნარჩენის დროებითი შენახვის ობიექტის მოწყობა; სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების ინსინერაცია; სახიფათო ნარჩენების განთავსება და სახიფათო ნარჩენების ქიმიური დამუშავება) მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე სავალდებულოა გზშ-ის ანგარიში მომზადდეს წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოპოვებული, შესასწავლილი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.